ΤΑ ΝΕΑ
ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο : Ν ΣΥΝ
Ημερομηνία: Σάββατο, 06-07-2013
Σελίδα: 24
Μέγεθος: 802 cm ²
Μέση κυκλοφορία: 47480
Επικοινωνία εντύπου: (211) 3657.000, 7766000

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΑΛΙΣ ΜΟΝΡΟ

Αυτά που κρύβουμε κάτω από το χαλάκι

Η πολυβραβευμένη συγγραφέας γράφει δέκα διηγήματα για τη στιγμή που αλλάζει τα πάντα στις ζωές των ανθρώπων

Μια μάνα που επισκέπτεται στη φυλακή τον άνδρα που σκότωσε τα παιδιά της, ένας ηθοποιός με σημαδεμένο πρόσωπο, η ανελέητη εγκληματικότητα δύο καθωσπρέπει κοριτσιών, ένα γαϊτανάκι συζύγων, μια δολοφονία που δεν ομολογήθηκε ποτέ. Δέκα μικρές ιστορίες.

Γράφει η Σοφία Νικολαΐδου

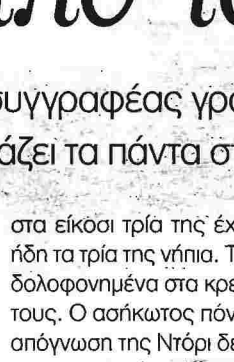
Το διήγημα, αν θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε μια αθλητική μεταφορά, είναι η σπίντα των εκατό μέτρων. Η μικρή φόρμα έχει τη γοητεία της πύκνωσης. Ο διηγηματογράφος παρουσιάζει κοινά στοιχεία με τον ποιητή. Ακαριαίο βλέμμα, αποτύπωση της στιγμής, απογείωση της τελικής φράσης. Η Αλις Μονρό (Καναδάς, 1931) είναι αποφασισμένη διηγηματογράφος. Με πάμπολλα και σημαντικά βραβεία στο ενεργητικό της. Με θέματα που αντλεί από την καθημερινότητα, επιμένει στις στιγμές που χαράζουν τις ζωές των ηρώων. Τα διηγήματά της καταφέρνουν αυτό το τόσο απλό και τόσο σπάνιο πράγμα: μιλούν με γλώσσα ακριβή και ζωντανή για όλα αυτά που ζούμε και που επιμελώς κρύβουμε κάτω απ' το χαλάκι. Η συλλογή «Πάρα πολλή ευτυχία», ειδικότερα, καταδεικνύει πόσο εύθραυστη είναι η περίφημη ανθρώπινη ισορροπία. Και πόσο εύκολα μπορεί να γίνει το σάλτο. Οι ήρωες της Μονρό ακροβατούν στο όριο του «κανονικού». Μοναχικοί ή διασαλευμένοι, πάντως βουτηγμένοι σε μια σωτήρια καθημερινότητα.

Στις «Διαστάσεις» λ.χ. η νεαρή καμαριέρα Ντόρι επισκέπτεται στη φυλακή τον σύζυγό της. Μικροπαντρεμένη και μικρομάνα, στα είκοσι τρία της έχει χάσει ήδη τα τρία της νήπια. Τα βρήκε δολοφονημένα στα κρεβατάκια τους. Ο ασήκωτος πόνος και η απόγνωση της Ντόρι δεν δηλώνονται με κορόνες και ακρότητες – κι αυτό τα καθιστά ανεξίτηλα. Η Μονρό καταφέρνει μέσα από μια χαμηλών τόνων αφήγηση και τη μαστορική ανάπτυξη της πλοκής να αποδώσει τον γόο της ηρωίδας της. Στο «Πεζό» δυο χαρισματικά και παραπημένα νεαρά παιδιά, ο Τζόι και η Τζόις; αποφασίζουν να ζήσουν το παρόν και πετούν τις λαμπρές προοπτικές τους στα σκουπίδια. Ενα γαϊτανάκι συζύγων, παιδιών και διαζυγίων παρουσιάζει με τον πιο ζωντανό τρόπο τους επάλληλους κύκλους της ζωής.

Το «Γουένλοκ Ετζ» οργανώνεται γύρω από μια νοσηρή ερωτική ατμόσφαιρα. Η Νίνα ζει μια ιμιτασιόν φοιτητική ζωή: βρίσκεται υπό την ασφυκτική προστασία ενός γηραιού κυρίου που ευφραίνεται με γυμνά κοράσια, αλλά δεν τα αγγίζει. Το ωραίο κορίτσι μπαίνει με το έτσι θέλω στις ζωές των ανθρώπων γύρω της και τις συμπαραλιάζει. Στις «Βαθιές τρύπες» αναπτύσσεται η παράξενη σχέση ενός αγοριού, του Κεντ, με τη μητέρα του. Επειτα από ένα ατύχημα, ο Κεντ αλλάζει. Στο τέλος εξαφανίζεται, ζει σε περιθωριακές κοινότητες. Πολλά χρόνια μετά, αποφασίζει να συναντήσει τη μάνα του. Δεν έχουν και πολλά να πουν, παρότι θέλουν.

Στις «Ελεύθερες ρίζες» ομολογείται ένα αποσιωπημένο και στιμώρητο έγκλημα σε έναν εισβολέα δολοφόνο. Η ανισόρροπη τραμπάλα ανάμεσα στον θύτη και στο θύμα αλλάζει διαρκώς τις σχέσεις εξουσίας μεταξύ τους. Στο «Κάποιες γυναίκες» αναπτύσσεται μια ιστορία υστερικής αντιζηλίας στο προσκέφαλο ενός αρρώστου από λευχαιμία, ο οποίος, λίγο πριν πεθάνει, αποφασίζει να βάλει τα πράγματα στη θέση τους. Στο «Για παιχνίδι» δυο μικρές ανήλικες, η Μαρλίν και η Σαρλίν, επιδεικνύουν ανελέητο σαδισμό και εγκληματική κακία απέναντι σε ένα κορίτσι με υστέρηση, τη Βέρνα.

Στο «Πρόσωπο» ένας ηθοποιός του ραδιοφώνου, σημαδεμένος εκ γενετής, μεγαλωμένος στο προστατευτικό κουκούλι που ύφανε γι' αυτόν η μάνα του, ανακαλύπτει κατόπιν εορτής τη χωρίς όρια λατρεία που έτρεφε γι' αυτόν η παιδική φίλη του. Στο «Ξύλο» ο Ρόι έχει να αντιμετωπίσει τη Λία, τη γυναίκα που παντρεύτηκε και αίφνης έχει μεταμορφωθεί σε άλλον άνθρωπο. Οταν όλα δείχνουν πως ο κόσμος του Ρόι γκρεμίζεται, η Λία έρχεται στα συγκαλά της.

Alice Munro

ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΗ ΕΥΤΥΧΙΑ

ΜΤΦ. ΣΟΦΙΑ ΣΚΟΥΛΙΚΑΡΗ, ΕΚΔ. ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
ΣΕΛ. 393, ΤΙΜΗ: 18,90 ΕΥΡΩ

Η Αλις Μονρό (που την Τετάρτη κλείνει τα 82) είναι από τις πιο γνωστές και σημαντικές διηγηματογράφους παγκοσμίως – την αποκαλούν και «Τσέχοφ του Καναδά». Η κριτική επιτροπή του βραβείου Man Booker International, το οποίο της απονεμήθηκε το 2009 για το σύνολο του έργου της, ανέφερε: «Διαβάζοντας τη Μονρό, μαθαίνεις πάντα κάτι που δεν είχες ποτέ σκεφτεί»

Με το νυστέρι του μασίφ πεζογράφου

Η Μονρό μέσα από τη σπαραγμένη δομή της διήγησης, με μεταφορές που κυριολεκτικά αστράφτουν και αμφίσημο ή αμφίθυμο κάθε φορά τέλος στις ιστορίες της, αποτυπώνει την καθημερινότητα με το νυστέρι του μασίφ πεζογράφου. Η μετάφραση αποδίδει τον εσωτερικό ρυθμό της αφήγησης και τη ζυγισμένη ισορροπία στις φράσεις. Στο ομότιτλο διήγημα «Πάρα πολλή ευτυχία», ηρωίδα είναι η Σόνια Κοβαλέφσκι (1850-1891), μαθηματικός, συγγραφέας και υπέρμαχος των δικαιωμάτων των γυναικών. Η Κοβαλέφσκι ήταν η πρώτη γυναίκα που απέκτησε διδακτορικό δίπλωμα στην Ευρώπη, και μάλιστα σε μια σκληρή επιστήμη, τα καθαρά μαθηματικά. Υπήρξε η πρώτη γυναίκα καθηγήτρια πανεπιστημίου. Στο διήγημα κυκλοφορούν ο Ντοστογιέφσκι και ο Πουανκαρέ. Η αφήγηση οργανώνεται γύρω από τις τελευταίες μέρες της Κοβαλέφσκι. Το διακειμενικό παίγνιο αντικρίζεται με τους σαφείς υπαινιγμούς για την ταπεινή και καταφρονεμένη τέχνη του διηγήματος. Η έμφυλη ταυτότητα των ηρωίδων είναι πανταχού παρούσα, όμως δεν πολεμά και δεν ακκίζεται. Η Σόνια αναγκάζεται να κάνει λευκό γάμο για να καταφέρει να σπουδάσει. Αλλες ηρωίδες είναι εμπαθείς αναγνώστριες, όμως αυτό δεν το λαμβάνει υπόψη ως σοβαρή ενασχόληση ο αντρικός περίγυρος. Η σχέση μάνας και γιου βρίσκεται στο επίκεντρο με ποικίλες εκδοχές άσκησης υπόγειας εξουσίας, εκατέρωθεν.

www.clipnews.gr